

RA'ANANA COMMUNITY KOLLEL

Torah Bytes

A weekly Dvar Torah on the Parsha by Rabbi Dovid Horwitz
and the Rabbanim of the Ra'anana Kollel
Vayetze 5785

Shabbat Times

16:16 17:15

Issue 61

In memory Reb Yisrael ben Mordechi Horwitz z"l on his fourth yartzeit

This week's parsha describes the chance meeting between Yaakov and Rachel. Yaakov had just arrived in Haran and found himself next to a watering well with a large rock covering its mouth. As the shepherds were waiting for a few additional men to help lift the rock, so that they may water their flocks, Rachel shows up shepherding her own sheep.

The Torah then describes that Yaakov ran over to greet her, whereupon he broke out crying. Rashi gives two explanations as to why he cried. Yaakov had seen a prophetic vision, revealing to him that Rachel would not be buried together with him in the Maarat Hamachpela. Another reason that he cried was because he had neither jewelry nor any other gifts to give to her or to her family. Unlike Eliezer, who, when looking for a wife for Yitzchak, came bearing many gifts, Yaakov had none. For this he cried!

Rashi explains that there was no way that Yitzchak would have sent Yaakov on a mission to find a wife, without loading him up with gifts to give to the girl and her family. It is obvious then, that Yaakov did leave Beer Sheva with many possessions but "lost" them on the way. Now Eliphaz, Eisav's son, was instructed by his father to search out and kill Yaakov, but Eliphaz was on good terms with Yaakov's family because he grew up "in the lap" of Yitzchak, his grandfather, and was therefore loathe to kill Yaakov. Wanting to fulfill his father's wish to kill Yaakov, yet not wanting to cause harm to Yitzchak's family, Yaakov suggested that Eliphaz take all of his possessions, using the Talmudic dictum that "a poor person is considered as a dead one." By taking his money and turning Yaakov into a poor man, Eliphaz could go back to his father and confirm in fact that he did "kill" Yaakov.

We can learn a lot about Eliphaz from this medrash. We see that just as Eisav held strongly to the mitzvah of Kibbud Av, honoring his father, so too did Eliphaz value this mitzvah, for if not, he could have solved his problem simply by lying to his father. He could have told Eisav that he killed Yaakov as he commanded him, when in truth he let him go. The fact that Yaakov needed to come up with this plan shows that Eliphaz was compelled to heed his father's words. On the other hand, the halacha clearly states that if your father commands

you to do a sin against Hashem, you are not allowed to listen to him. The fact that Eliphaz felt compelled to listen to his father even when the task given to him was clearly forbidden by Hashem, shows us that he may have cared about his father's wishes, but he clearly did not care about Hashem's. We see this further in next week's parsha when the Torah lists the family tree of Eisav. Rashi explains that based on the family tree, we must conclude that men slept with their mothers, daughters, etc and begot children from these illicit unions, Eliphaz being included in the list of sinners. Clearly, following Hashem was not Eliphaz's strongpoint!

If so, we must ask why it is that Yitzchak invested so much time and effort into raising Eliphaz, to the degree that Rashi describes his childhood as one whereby he grew up in "the lap" of Yitzchak! If Eliphaz was the unsavory character he seems to have been, why did Yitzchak raise him and nurture him? Why not throw him out of the house?!

We see from here that a parent or grandparent cannot afford to give up on any child! And even if the efforts of the parent to raise his child in the ways of Torah and mitzvot do seem to succeed, who's to know what positive effect the love that was given to the child will have on him in the long run.

True, Yitzchak did not seem to succeed with Eliphaz. He failed to instill a love of Hashem and morality into him. Yet, had it not been for Yitzchak's efforts, Eliphaz would have had no qualms to kill Yaakov in the most literal sense of the word! The only thing that stopped him from actually killing Yaakov and fulfilling his father's command to the fullest, was that he remembered the love he received from Yaakov's father. And that is what saved Yaakov's life!

Had Eliphaz killed Yaakov, there would be no Jewish people! The entire existence of the Jewish people can be pinned on Yitzchak for showing Eliphaz love and kindness. Although he may not have succeeded with Eliphaz in the short term, his actions had a ripple effect that led to Yaakov's salvation. We learn from here never to reject a child! Always show them love and acceptance for we never know how salvation will grow from the actions that we do!

Join our exciting Bar Mitzvah program, held every two weeks on Motzei Shabbat at the Raanana Community Kollel, for a six-month journey. Led by Rabbi Bernstein and Rabbi Gibli. Starting Motzei Shabbat, December 7th (Parashat Vayetzei). Scan the QR code below!

RA'ANANA COMMUNITY KOLLEL

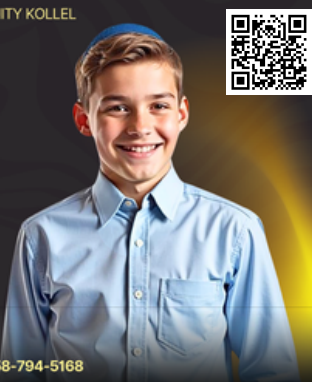
Bar Mitzva program

Our Bar Mitzvah Program prepares boys for the Bar Mitzvah milestone, offering spiritual, ethical, and practical skills to guide them into adulthood, informed by mitzvot and Jewish values, fostering significant personal growth and community connection.

Motzei Shabbat December 7/12
7th Parashat Vayetzei

19:00

VISIT OUR WEBSITE RCKOLLEL.COM ☎ +972 58-794-5168

Join us on Tuesday, December 10 at 8 PM for our rally event with a rich buffet. We'll share tools to help you lead our year-end campaign launching Sunday, December 15, to secure funding for the upcoming year. RSVP now and make a difference! Warmly, Dovid Horwitz

RCK RA'ANANA COMMUNITY KOLLEL

Rally Event

Become an Ambassador for the Raanana Community Kollel
JOIN US FOR SOME WORDS OF INSPIRATION AND TO HEAR
HOW YOU CAN HELP WITH OUR CROWDSOURCE CAMPAIGN
Rich Milky Buffet will be served!

 Ahuza 198 Raanana

 Tuesday
10 December

8:00 pm

Torah Bytes

דבר תורה שבועי מפי רבני הכולל הקהילתי ברעננה
פרשת "ויצא" התשפ"ה

זמני השבת

16:16 17:15

גליון 61

שאל את הרב ראש בית המדרש הרב שבי יגל שליט"א

לעילוי נשמת מרדכי בן יעקב ז"ל ואברהם שאול בו ראובן ז"ל

שאלה: כמעט בכל בית בעם ישראל מזמרים לביל שבת את הפיוט 'שלום עליכם' קודם סעודת ליל שבת.

הבית האחרון בפיוט מתחיל במילים 'צאתכם לשלום', ויש שואלים, מדוע אנו 'מסלקים' את המלאכים כל כך מהר?

לפני רגע אמרנו להם 'בואכם לשלום', ורגע לאחר מכן אנו מראים להם את הדלת?

תשובה: אכן יש שנמנעו משום כך לזמר את הבית האחרון בפיוט זה.

יש מיישבים שאין כוונתו לסלק את המלאכים, אלא כוונתו לומר שכאשר הם יצאו - אז יהיה צאתם לשלום, וכמאמר הכתוב 'ברוך אתה בבוך וברוך אתה בצאתך' (ומוטעם בזה הנוסח הספרדי) - 'בצאתכם לשלום'.

רעיון יפה ראיתי בספר 'שם משמואל' (לבית אדמור"י סאכאטשוב, בנו של בעל ה'אבני נזר'):

בפרשת השבוע מסופר על חלום יעקב ובו סולם שמלאכי אלוהים עולים ויורדים בו, ורש"י מסביר שכעת עם צאתו של יעקב מארץ ישראל לחרן, מלאכי ארץ ישראל נפרדים מיעקב ועולים בסולם, ואילו מלאכי חוץ לארץ יורדים בסולם ללוות את יעקב מכאן ולהבא.

כיוצא בדבר - עם כניסת השבת יש 'חלופת משמרות', בין מלאכי השבת למלאכי ימות החול.

כאשר אנו אומרים 'בואכם לשלום' אנו אומרים זאת למלאכי השבת אשר יליו אותנו במהלך השבת, וכאשר אנו אומרים 'צאתכם לשלום' אנו מייעדים זאת למלאכי ימות החול שכעת אנו נפרדים מהם לשלום, ולא קשיא מידי.

שאלה: בימי שישי הקצרים של החורף, אני מגיעה לקו הסיום של ההכנות לשבת עם הלשון בחוץ, ממש בחוסר נשימה.

רק לאחר הדלקת נרות, כאשר הבית מתרוקן מיושבייו אשר הולכים לבית הכנסת, השולחן ערוך, המאכלים על הפלטה - רק אז אני יכולה להתרווח על הספה, ליהנות מהשקט, ולנוח מעמל היום.

האם באותו זמן - לאחר הדלקת הנרות - אני יכולה להירגע ביחד עם כוס קפה מהביל? זו ממש שאלה של עונג שבת עבורי.

תשובה: עם קבלת השבת, חלה חובת קידוש, ומרגע שחלה שחובת קידוש, אסור לאכול ולשתות (אפילו מים) קודם קידוש.

אלא שנחלקו הדעות, האם אישה שמדליקה נרות מקבלת שבת בעצם הדלקת הנרות, או שאין קבלת השבת תלויה בהדלקת הנרות (אלא באמירה מפורשת או בתפילת קבלת שבת או ערבית).

לדעת פוסקי אשכנז - הדלקת נרות נחשבת כקבלת שבת, ואילו יש מפוסקי ספרד הנוקטים שאין אישה מקבלת את השבת בהדלקת הנרות.

גם אם נאמר שאין הדלקת הנרות נחשבת לקבלת שבת (כדעת פוסקי ספרד) מכל מקום ברור שבזמן השקיעה ואף ייתכן שכמה דקות קודם לכן, השבת נכנסת גם בלי שהזמנו אותה.

לכן: בנות ספרד, יכולות הן לשתות קפה לאחר קבלת שבת, כל זמן שעדיין רחוקים מהטווח של הדקות הבודדות קודם השקיעה (וטוב לעשות פעם בשנה תנאי מפורש שאין היא מקבלת שבת בהדלקת הנרות).

אולם בנות אשכנז קיבלו את השבת עם ההדלקה, וממילא אינן יכולות לאכול ולשתות קודם הקידוש, אלא אם כן יעשו תנאי בשעת הדלקת הנרות שאינן מקבלות את השבת, וזה יועיל רק לטווח הזמן שבין הדלקת הנרות לדקות הבודדות שקודם השקיעה.

אולם גם לאחר השקיעה יש עצה: תעשה לעצמה קידוש, תמלא בגביע מיץ ענבים, תאמר את נוסח הקידוש, תשתה 'מלא לוגמיו' (45 מ"ל - כמות לא גדולה בכלל) ואז תוכל לשתות את הקפה.

ומאחר והקידוש צריך להיות במקום סעודה, תאכל גם כזית ממיני מזונות (פרוסת עוגה) ואין לך דבר שהולך יותר טוב עם הקפה מאשר פרוסת עוגה...

לאחר אכילת העוגה ושתית הקפה בנחת וברוגע, תברך ברכה אחרונה 'מעין שלוש' (על המחיה) על פרוסת העוגה, ותכלול בתוך ברכה זו גם 'על הגפן' - אף על פי שלא שתתה שיעור 'רביעית' מהמיץ ענבים.

כאשר בעלה חוזר מבית הכנסת, ועושה קידוש, תשמע ממנו גם היא את הקידוש ותכוון לצאת ידי חובה, כאילו לא עשתה קידוש קודם לכן.

סרוק את הברקוד

ערב רתימה

מזמינים אותך להיות שגריר של הכולל הקהילתי שלנו
הצטרפו אלינו לערב של דברי השראה ולשמע
איך תוכלו לעזור בקמפיין גיוס ההמונים שלנו

בופה עשיר

Pastaria

שלישי 10/12 20:00

אחווה 198 רעננה

למד תורה בבית שם ועבר ארבע עשרה שנה, ורק אחר כך הגיע לחרן. ואם 'תורה מתשת כוחו של אדם' כיצד יתכן שיעקב אבינו הצליח להרים את האבן לבדו? בשביל להבין את זה צריך להבין, מדוע באמת 'תורה מתשת כוחו של אדם'?

כידוע יש באדם שני חלקים, חלק גשמי וחלק רוחני, וכשאחד מתגבר השני נחלש. הסיבה שראש הליסטים כל כך חזק, היא מפני שהגוף שלו תופס אצלו את 'כל המקום', והנשמה שלו - מושתקת וכבויה. אך כאשר הוא מאיר את הנשמה שלו על ידי קבלת עול תורה, בהכרח שהגוף מתחיל במאבק וכתוצאה מזאת הגוף נחלש. לכן לחזור את הירדן בקפיצה אחת הוא כבר לא יצליח.

אבל זה לא צריך להיות כך!

מכיוון שהתפקיד של הגוף לעזור לאדם בעבודת השם, ולא להיאבק איתו. שני הכוחות בנפש צריכים להשלים זה את זה, רק בהתחלה שהגוף כולו חומר אנטי רוחניות מתחולל מאבק, אבל היעד הוא שהגוף והנשמה שניהם יחדיו יהיו במטרה אחת. ולכן בהמשך הדרך כאשר אדם מקדש את עצמו עליו נאמר: "וְקָוָה ה' יְחַלִּיפוּ כֹחַ, יַעֲלֶה אֶבֶר בְּנִשְׁרָיִם. יִרְצֻ - יֵלֵא יִיגְעוּ, יִלְכוּ - יֵלֵא יִיפְּעוּ".

ולכן התורה מדגישה שיעקב אבינו היה גיבור חיל. כי זה שבחו שהחלק הרוחני והגשמי שלו היו משלימים זה את זה ללא מלחמה זה עם זה.

"לִי עֶצֶה וְתַשְׁבְּהָ. אֲנִי בִינָה, לִי גְבוּרָה." [משלי ח יד]

בהתחלה התורה נקראת "תושייה" - מפני שהיא מתשת כוחו של אדם. אבל אח"כ "אני בינה לי גבורה". (זהו חידוש 'מדרש הנעלם' בראשית)

תורה מתשת!?

הרב משה אריאל מרגי שליט"א

בפרשת השבוע מסופר שכאשר יעקב אבינו מגיע לחרן, הוא מצליח להרים את האבן הכבידה שהייתה על הבאר - לבדו ובקלות.

וכותב רש"י: יִגְשׁ יַעֲקֹב וְיִגְלֵל אֶת הָאֶבֶן מֵעַל פִּי הַבָּאָר. להודיע שכווח גדול. כלומר היה חשוב לתורה שנדע שיעקב אבינו היה איש מאוד חזק.

ולא ברור מה כל כך חשוב שנדע זאת?

ועוד קשה שיעקב אבינו צריך להיות איש נורא חלש. שהרי הגמרא מספרת על ראש הליסטים - ריש לקיש - שראה בנהר הירדן את ר' יוחנן שהיה איש יפה תואר ללא זקן, וחשב שהוא אישה. קפץ ריש לקיש מצד אחד של הירדן לצדו האחר בקפיצה אחת!

ראה זאת ר' יוחנן ואמר לו 'חילך לאורייתא' הכוח הגדול שיש לך ראוי שיהיה בלימוד התורה. והבטיח לו ר' יוחנן שאם הוא יחזור בתשובה וילמד תורה הוא יבקש מאחותו שתנישא לו. ריש לקיש הסכים, רק שהוא היה צריך לחזור לצד השני של הירדן בשביל להביא את החפצים שלו.

והוא מנסה לחזור לצד השני, שוב בקפיצה אחת - רק שהפעם הוא כבר לא הצליח. מסבירה הגמרא כי תורה מתשת כוחו של אדם.

ולפי זה קשה ביותר שהרי חז"ל לימדו אותנו שלפני שיעקב אבינו הגיע לחרן הוא